

OSLO TINGRETT

DOM

Avsagt: 01.12.2020

Saksnr: 20-120751MED-OTIR/01

Rettens leder: Dommerfullmektig med alminnelig fullmakt Ruth Haile Tesfazion

Meddommere: Svanaug Aarskog
Meddommere: Tore Alm

Påtalemyndigheten

Politiadvokat Marjane Mikalsen

mot

Advokat Silje Elisabeth Stenvaag

DOM

[REDAKTERT] og bor i Oslo.

Ved tiltalebeslutning utferdiget av politimesteren i Oslo er han satt under tiltale ved Oslo tingrett for overtredelse av

I Straffeloven § 271

for å ha øvet vold mot en annen person

Grunnlag:

Søndag 17. mai 2020 ca. kl. 21.53 i Sofienbergparken i Oslo, slo han [REDAKTERT]
[REDAKTERT] flere ganger med knyttet neve i hodet og/eller ansiktet.

II Straffeloven § 156 første ledd

for å ha hindret en offentlig tjenestemann i å utføre en tjenestehandling.

Grunnlag:

Søndag 17. mai 2020 ca. kl. 22.33 i Oslo, i forbindelse med at han ble pågrepet for hendelsen beskrevet under post I motvirket han politibetjentene Wiel, Berg, Strømsnes og Lilands lovlige tjenesteutøvelse, ved å spenne kroppen, skrike, sparke og forsøke å kaste av seg politibetjent Strømsnes som satt over han i politiets cellebil.

III Straffeloven § 156 annet ledd

for ved skjellsord eller annen utilbørlig atferd å ha forulempet en offentlig tjenestemann under eller på grunn av utføringen av tjenesten.

Grunnlag:

Til tid og på sted som beskrevet under post II, under den der beskrevne pågripelsen, kalte han politibetjent Strømsnes "motherfucker", "kuksuger" og lignende ukvemsord

Hovedforhandling ble holdt 26. november 2020. Tiltalte møtte og erkjente seg ikke skyldig etter tiltalebeslutningens post I. Han erkjente straffeskyld for tiltalebeslutningens post II og III.

Retten mottok forklaring fra 5 vitner, og det ble foretatt slik dokumentasjon som framgår av rettsboken.

Aktor la ned påstand om at tiltalte dømmes i samsvar med tiltalebeslutningen til fengsel i 24 dager med fradrag av 2 dager for utholdt varetekt. Videre la aktor ned påstand om at tiltalte idømmes sakskostnader etter rettens skjønn.

Forsvarer la ned påstand om at tiltalte frifinnes for post I og at han for øvrig anses på mildest måte, samt at han frifinnes for sakskostnader.

Rettens vurdering

Tiltalte har erkjent straffeskyld for post II og III. Det springende punktet i saken er hvorvidt tiltalte slo fornærmede, som er hans kjæreste og samboer, slik tiltalebeslutningens post I lyder.

Post I

Tiltalte har i retten forklart at han ikke husker om han slo sin samboer. Han har forklart at han og samboeren arrangerte 17. mai frokost denne dagen, og at det ble drukket mye alkohol fra tidlig om morgenen. Han forklarte også at han var full da han og samboeren ble stoppet av politiet [redacted] Oslo på kvelden.

Fornærmede og tiltaltes samboer har i retten og i avhør forklart at tiltalte ikke slo henne i Sofienbergparken. Hun har i retten forklart at de hadde venner og familie over hos seg på 17. mai frokost, og at de ble der frem til de dro til en restaurant hvor de hadde middagsreservasjon kl. 18.30 sammen med noen andre venner. På et tidspunkt kjente fornærmede at hun ikke orket å delta på middagen, og hun dro alene hjemover. Hun oppdaget at hun ikke hadde nøkler til parets felles leilighet. Hun skal da ha ringt tiltalte som hadde nøklene, men han opplyste at han ønsket å spise ferdig. Fornærmede bestemte seg derfor for å dra til en venn som bodde i nærheten av dem. Fornærmede har forklart at hun var svært opprørt og emosjonell som følge av flere hendelser i livet i denne perioden. Hun følte seg også sviktet av tiltalte som valgte å bli igjen på restauranten når hun ønsket å dra hjem. Tiltalte hentet fornærmede et par timer senere hos vennen hennes. Fornærmede har forklart at hun fortsatt var svært sur på tiltalte, og at hun sa svært mange stygge ting til tiltalte da de møttes igjen. Det ble etter hvert høylytt krangling mellom dem, og på dette tidspunktet befant de seg i Sofienbergparken. Ifølge fornærmede skal tiltalte forsøkt å være morsom ved å tre bunadshatten sin over på fornærmedes hode og holdt henne igjen.

Samboerparet Tommy Pettersen og Linn Hagstrøm forklarte seg også for retten. De forklarte begge at de gikk tur med hunden sin denne kvelden. Pettersen forklarte at han la merke til tiltalte og fornærmede, og det så ut som de hadde en argumentasjon. Pettersen observerte at tiltalte forsøkte å ta på fornærmede en hatt. Tiltalte skal ha holdt fornærmede i armen. Pettersen observerte at tiltalte slo fornærmede, og Pettersen gav da hundebåndet til sin samboer. Han ropte på tiltalte og bad han om å stoppe eller kutte ut, mens han beveget seg mot tiltalte og fornærmede. I avhør forklarte Pettersen at han stod ca. 10-15 meter unna, og at han så at tiltalte slo fornærmede flere ganger i ansiktet. I retten forklarte Pettersen om en kortere avstand beskrevet som avstanden mellom dommerbordet og vitneboksen, samt at han er usikker i dag på om det var flere slag, men at tiltalte slo nok til at Pettersen reagerte.

Pettersens samboer, Hagstrøm, forklarte at hun observerte tiltalte og fornærmede i bunad og at det så ut som de hadde en pågående konflikt. Ifølge Hagstrøm var tiltalte pågående, mens

fornærmede var unnvikende. Tiltalte hadde en hatt i hånden som han prøvde å ta på fornærmede, mens hun var unnvikende og ville ikke ha på seg hatten. Hagstrøm observerte deretter at fornærmede ble slått med høy albu i nedoverbevegelse og med knyttet neve i hvert fall to – tre ganger. Hun kunne ikke si noe om området for slagene. Hun fikk hundebåndet av samboeren som gikk mot dem. Hagstrøm skal ha sagt til tiltalte at han måtte gi seg, og at det der ikke var greit, samt at hun kom til å anmelde om tiltalte ikke gav seg. Hagstrøm forklarte at hun er dårlig på distanse, men at hun var 10-15 unna og at det ikke var noe som hindret sikten hennes. I avhør tre måneder etter hendelsen forklarte hun at det var minst tre-fire slag, men at det kan ha vært flere, og at fornærmede forsøkte å beskyttet seg selv ved å holde seg foran ansiktet og hodet, men at hun ikke fikk det til. I avhør forklarte hun også at hun ikke visste om slaget traff på siden av hodet til fornærmede eller bakhodet, men at det kunne se ut som om noen av slagene traff oppå hodet og første slaget så ut til å ha truffet ansiktet. Det fremgår også av avhøret at Hagstrøm var usikker på hvilket området det var da hun «*stod langt unna*». I retten viste Hagstrøm til at avstanden kunne illustreres med avstanden fra dommerbordet til der hun stod i vitneboksen, noe som er en kortere avstand enn 10-15 meter.

Retten har delt seg i et flertall og i et mindretall med hensyn til skyldspørsmålet under post I.

Rettens flertall, rettens leder og meddommer Aarskog, mener det er bevist utover enhver rimelig tvil at tiltalte har forholdt seg slik som beskrevet i post I. Flertallet har etter den samlede bevisførselen lagt avgjørende vekt på vitneforklaringene til Pettersen og Hagstrøm. Etter flertallets syn kan det utelukkes at disse vitnene har misforstått situasjonen og sett feil med hensyn til om fornærmede ble slått eller ikke. Begge har beskrevet en uhindret sikt da fornærmede ble slått, og begge oppfattet hendelsen som så alvorlig at de følte seg nødt til å bryte inn/rope og be om at tiltalte stoppet. De er uavhengige vitner som tilfeldigvis var i Sofienbergparken. Flertallet mener at det ikke har noe å si at Pettersen i avhør forklarte at tiltalte slo fornærmede i ansiktet og at det ikke ble funnet merker eller skader på fornærmedes ansikt, til tross for at Pettersen beskrev slagene som voldsomme. Pettersen har i retten forklart at tiltalte var høyere enn fornærmede, og at han slo henne ovenfra og ned med knyttet neve. Han pekte også ut panneområdet. At ordet ansikt er brukt i avhør uten objektive funn på skader i ansiktet, mener flertallet ikke gir noe rimelig tvil om hvorvidt Pettersen misoppfattet situasjonen eller forklarer seg feilaktig. Dette må ses i lys av at Pettersen var tydelig i sin forklaring, både da han ringte politiets operasjonssentral, da han snakket med politiet på stedet, i avhør dagen etter og i retten, på at tiltalte slo fornærmede.

Flertallet viser videre til Hagstrøms forklaring om at hun skal ha spurt fornærmede om tiltalte hadde slått henne ved tidligere anledninger hvorpå fornærmede bekreftet at dette hadde skjedd før når tiltalte drikker. Politibetjent Andreas Wiel forklarte også at fornærmede på stedet bekreftet at tiltalte hadde slått henne da han gjorde henne kjent med at noen hadde ringt politiet og sagt at hun var blitt slått. Ifølge Wiel bekreftet fornærmede først dette, deretter sa hun at det ikke stemte. I avhør dagen etter hendelsen skal Pettersen ha forklart at fornærmede hadde sagt noe utydelig om at det var flaut at tiltalte hadde slått henne i offentligheten.

Fornærmede har forklart at Hagstrøm og Wiel har misforstått, og at det fornærmede har ment å bekrefte er at det har vært krancling mellom dem tidligere, men ikke bruk av vold. Flertallet mener det er påfallende at det skal ha vært misforståelser i samtale med flere, og mener på denne bakgrunn at disse bekreftelsene og uttalelsene underbygger at Hagstrøms og Pettersens observasjoner er riktige. Flertallet har også lagt Pettersens forklaring til grunn om at han spurte om fornærmedes synspunkter til hvorvidt han skulle ringe politiet, og at hun svarte ja til dette. Etter flertallets syn er det påfallende at fornærmede ønsket at Pettersen ringte politiet dersom fornærmede ikke var blitt slått.

Flertallet har også sett hen til at Pettersen og Hagstrøm var edru, i tillegg til politibetjent Wiel, mens fornærmede hadde drukket alkohol gjennom dagen, noe som etter rettens syn styrker troverdigheten og riktigheten av deres forklaringer og observasjoner. Den samlede bevisførselen gir etter flertallets syn ikke grunnlag for at Pettersen og Hagstrøm kan ha misforstått situasjonen i form av det ikke ble utøvd vold, men at det var tale om å ta på fornærmede en hatt. Flertallet mener også i lys av bevisførselen at det faktum at Pettersen og Hagstrøm er samboere og har snakket sammen om saken i ettertid, ikke har etablert en sannhet som fremstår som mer riktig enn det som var tilfellet med hensyn til det essensielle, herunder om fornærmede ble slått eller ikke. Flertallet kan heller ikke se at forklaringene og observasjonene til Pettersen og Hagstrøm kan være uriktig i lys av det samlede bevisbilde som følge av fornærmedes forklaring om at det var en gruppe på minst 8-10 personer som satt i ring i nærheten av der tiltalte og fornærmede stod uten at de brøt inn. Ifølge fornærmede ville det vært naturlig dersom hun ble slått.

I lys av forklaringen til Pettersen i avhør dagen etter hendelsen og Hagstrøms forklaring, som flertallet har lagt til grunn, kan det ikke være tvilsomt at det var tale om mer enn et slag. De har begge beskrevet flere slag. Rettens flertall mener at det trygt kan legges til grunn etter bevisførselen at det i hvert fall var tale om minst to slag.

Flertallet mener at knyttneveslag mot hoderegion/panneområdet faller innunder den objektive gjerningsbeskrivelsen i straffeloven § 271. Ved selvforskyldt rus skal tiltalte bedømmes som om han var edru. Bedømt som edru er det ikke tvilsomt for flertallet at tiltalte var klar over voldsutøvelsen sin og at han påførte fornærmede en krenkelse. Han har dermed handlet forsettlig.

Mindretallet, meddommer Alm, mener det foreligger rimelig tvil om hvorvidt tiltalte slo fornærmede. Pettersen og Hagstrøm kan ha misforstått hva de så. Mindretallet viser til at vitnene stod noe unna hendelsen, det var trær i parken og minst et tre i nærheten slik Pettersen har forklart og det var en del kroppsbevegelser mellom fornærmede og tiltalte knyttet til bunadshatten. Det er uklart etter bevisførselen om det var lyst eller mørkt, men fornærmede måtte undersøkes med lommelykt da politiet kom på stedet. Mindretallet viser også til at vitnene Pettersen og Hagstrøm er samboere, og de kan ha hatt samtaler om saken som har medført at de kan ha bekreftet hverandres observasjoner og forklaringer. Mindretallet viser

videre til at det ikke kan utelukkes at fornærmede i sin samtale med politibetjent Wiel kan ha misforstått hva hun besvarte bekreftende på når hun bekreftet overfor Wiel at det stemte at tiltalte hadde slått henne. Hun forklarte uansett også til Wiel at hun ikke ble slått. Mindretallet mener at det også kan ha vært misforståelser i kommunikasjonen mellom fornærmede og Hagstrøm.

I tråd med flertallets konklusjon blir tiltalte å domfelle for post I.

Post II og III

Tiltalte har erkjent straffeskyld for post II og III. Tiltalte husker imidlertid lite fra hendelsen.

Retten mener det er bevist utover enhver rimelig tvil at tiltalte har forholdt seg slik som beskrevet i post II og III. Det vises til forklaringene til politibetjentene Strømsnes og Wiel. Wiel forklarte at tiltalte ble besluttet pågrepet ettersom at han blandet seg inn da politiet snakket med fornærmede under post I til tross for at han fikk beskjed om å ikke blande seg inn. Tiltalte ble hissig, og han motsatte seg å sette seg i cellebilen. Wiel forklarte videre at de måtte be om bistand fra en ny patrulje. Politibetjent Strømsnes kom deretter til stedet i sin patrulje. Strømsnes forklarte at tiltalte ropte og skrek, samt spyttet. Som følge av tiltaltes aggressive adferd besluttet Strømsnes at tiltalte skulle legges i bakken i cellebilen, men pga. tiltaltes oppførsel måtte Strømsnes sette seg oppå tiltaltes hofte for å låse de fast. Tiltalte prøvde å kaste overkroppen og hodet sitt mot Strømsnes, og det var nødvendig å holde tiltalte fast. Ifølge Strømsnes ropte tiltalte under denne seansen ord som «motherfucker», «kuksuger» og lignende.

Både Wiel og Strømsnes forklarte at tiltalte måtte bæres inn i cella i arresten, og at bunaden måtte klippes opp da han motsatte seg sikkerhetsvisitasjon.

Etter rettens syn er det ikke tvilsomt at tiltaltes handlinger faller innunder den objektive gjerningsbeskrivelsen i straffeloven § 156 første og annet ledd. Bedømt som edru har tiltalte hatt forsett om alle elementer ved gjerningsbeskrivelsene. Han skal derfor domfelles for post II og III.

Straffutmåling

Tiltalte er en [redacted] mann. Retten skal utmåle straff for overtredelse av straffeloven § 271 om kroppskrenkelse og overtredelse av straffeloven § 156 første og annet ledd for å ha forulempet politiet og hindret politiet i deres tjenestehandling. Det skal utmåles en samlet straff for de forholdene tiltalte dømmes for. I slike tilfeller gjelder straffskjerpingsprinsippet i straffeloven § 79 bokstav a). Dette innebærer at det tas utgangspunkt i det mest alvorlige forholdet, og at det deretter gis et tillegg i straffen for de øvrige overtredelsene, jf. HR-2017-1282-A avsnitt 75.

Tiltalte er tidligere bøtelagt for ordensforstyrrelse og forulemping av offentlig tjenestemann. Forholdene ligger langt tilbake i tid, og får dermed ingen reell betydning ved straffutmålingen.

Det bærende for straffutmålingen er overtredelse av straffeloven § 271 om kroppskrenkelse. Post II og III i tiltalebeslutningen er bøteforhold og anses i denne sammenheng som skjerpende ved utmåling av straffen.

I 2010 ble det foretatt en skjerpelse i straffnivået for voldsforbrytelser. I Rt-2011-1368 understreket førstvoterende i avsnitt 17 og 18 at straffskjerpingen primært tok sikte på legemsfornærmelser (kroppskrenkelse) som ligger i grenseområdet mot legemsbeskadigelse (kroppsskade). Retten har etter bevisførselen ikke noe grunnlag for å legge til grunn at kroppskrenkelsen var i grenseområdet mot kroppsskade i denne saken.

Når det gjelder kroppskrenkelse varierer det i rettspraksis mellom bruk av bot til ubetinget fengsel, men det skal jevnt over lite til før det blir tale om en kort ubetinget fengselsstraff for vold.

I skjerpende retning vektlegger retten at tiltaltes slag var rettet mot fornærmedes hode og at det var tale om minst to slag. Det er også skjerpende at voldsutøvelsen fant sted i det offentlige rom, og at tiltalte begikk volden mot hans samboer og kjæreste. Allmennpreventive hensyn gjør seg gjeldende. Til tross for at det var en opphetet stemning mellom fornærmede og tiltalte gjennom hele kvelden, berettiger ikke det voldsutøvelsen som fant sted. Det er imidlertid ikke tale om en hendelse uten en foranledning. Fornærmede og tiltalte hadde en gjensidig krangel hvor de begge skjelte hverandre ut. Retten mener på bakgrunn av de ovennevnte forholdene at utgangspunktet for straffen for post I er en kortere ubetinget fengselsstraff i en sak av denne karakter.

Det fremgår av praksis at det kun vil ha begrenset vekt ved utmålingen at fornærmede ikke ønsker tiltalte straffet, jf. LG-2020-44064, slik tilfelle er i nåværende sak.

Tiltale har erkjent straffeskyld for post II og III. Erkjennelsen har hatt liten prosessøkonomisk verdi ettersom at tiltalte ikke husket noe fra hendelsen, men retten har til en viss grad sett hen til tilståelsen ved utmålingen.

Forsvarer har vist til at tiltalte er journalist, og at han er identifisert i mediene. Dette har vært en tilleggsbelastning og stigmatiserende for ham. Etter rettens syn har dette svært begrenset vekt i denne saken. Slik retten har oppfattet identifiseringen så er han ikke benevnt med navn, men som en ung, profilert journalist i en riksdekkende avis. Retten tviler ikke på at det for flere journalister og i bransjen har vært mulig å koble at dette er tiltalte. Retten mener likevel at personlige belastninger som følge av medieomtale, er normale og påregnelige følger av den

type straffbare forhold tiltalte har begått i det offentlige rom på 17. mai. Det kan derfor ikke tillegges utslagsgivende vekt. Høyesterett har ved en rekke anledninger uttalt at medieomtale bare kan få begrenset vekt ved straffutmålingen, jf. for eksempel Rt-2001-227.

Etter rettens syn foreligger det ikke formildende omstendigheter i en slik grad eller øvrige omstendigheter ved tiltaltes forhold som tilsier at straffen skal fastsettes til samfunnsstraff, betinget fengselsstraff eller bot.

Retten mener at straffen samlet sett kan settes til 23 dagers fengsel i denne saken på bakgrunn av momentene som er gjennomgått ovenfor. Retten har funnet veiledning i LG-2020-44064, LB-2019-27480 og LF-2017-9836.

Tiltalte har krav på to dager i varetektsfradrag.

Når det gjelder sakskostnader mener rettens flertall, rettens leder og meddommer Aarskog, at dette skal ilegges i tråd med hovedregelen i straffeprosessloven § 436. Disse kan passende settes til 3000 kroner. Mindretallet, meddommer Alm, mener i lys av sitt standpunkt til straffekravet at sakskostnader ikke skal ilegges, jf. Bjerke m.fl. kommentarutgave til Straffeprosessloven til § 34. I tråd med flertallets konklusjon dømmes tiltalte derfor til å betale sakskostnader med 3000 kroner.

Dommen er enstemmig med unntak for skyldspørsmålet under post I og spørsmålet om sakskostnader.

DOMSSLUTNING

1. [REDAKTERT] dømmes for overtredelse av

- straffeloven § 271
- straffeloven § 156 første ledd
- straffeloven § 156 annet ledd

sammenholdt med straffeloven § 79 bokstav a, til fengsel i 23 – tjuetre – dager.

Varetekt kommer til fradrag med 2 – to – dager, jf. straffeloven § 83.

2. [REDAKTERT] dømmes til å betale sakskostnader til det offentlige med 3000 – tretusen – kroner.

Frammøteforkynning

Domfelte er innkalt til frammøteforkynning i Oslo tingrett.

Sted: Resepsjonen
Dag: Tirsdag
Dato: 8. desember 2020
Klokkeslett: 10.00

Retten hevet

Ruth Haile Tesfazion

Svanaug Aarskog

Tore Alm

VEILEDNING TIL DOMFELTE I TINGRETTE

Du kan anke dommen i tingretten

Du har rett til å anke over en dom i tingretten. Du må i så fall anke innen to uker fra den dagen dommen er avsagt eller forkynt (gjort kjent) for deg. Du må innen den samme fristen opplyse om du krever ny behandling av andre krav du er idømt, for eksempel erstatning. Det er lagmannsretten som behandler anker over avgjørelser i tingretten.

Hva kan du anke over?

Du kan anke over

- bevisvurderingen under skyldspørsmålet, hvis du mener kravene for straff ikke er oppfylt
- lovanvendelsen under skyldspørsmålet, hvis du mener loven er tolket feil
- utmålingen av straffen
- erstatning, inndragning, tap av førerrett eller lignende
- feil ved saksbehandlingen

Når kan lagmannsretten nekte å behandle anken?

Lagmannsretten kan nekte å behandle anken hvis retten kommer til at det er klart at dommen ikke vil bli endret. Hvis saken gjelder en forbrytelse som kan føre til fengsel i mer enn seks år, vil lagmannsretten vanligvis behandle anken. Lagmannsretten kan likevel nekte å behandle anken hvis den gjelder et spørsmål av mindre betydning, eller hvis det ellers ikke er grunn til å fremme anken.

I noen saker vil anken bare bli behandlet hvis særlige grunner taler for det. Det gjelder hvis påtalemyndigheten ikke har bedt om, eller du ikke er idømt, en annen reaksjon enn bot, inndragning eller tap av retten til å føre motorvogn.

Du får oppnevnt forsvarer

Hvis anken blir fremmet for retten, får du oppnevnt en forsvarer som betales av det offentlige. Dersom du ønsker en bestemt forsvarer, bør du opplyse om det samtidig med anken eller så snart som mulig senere.

Hva må ankeerklæringen inneholde?

I ankeerklæringen må du nevne:

- hvilken dom du anker over, og om anken gjelder hele dommen eller bare enkelte tiltaleposter
- om anken gjelder saksbehandlingen, bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet, lovanvendelsen under skyldspørsmålet, eller avgjørelsen om straff
- hvilke feil du mener har skjedd - når anken gjelder saksbehandlingen
- om anken gjelder inndragning
- om du krever ny behandling av erstatningskrav eller andre krav som nevnt i straffeprosessloven § 3

Videre bør du nevne:

- nye bevis som du vil legge fram
- endringen du ønsker
- hvilke feil anken gjelder, ved anke over lovanvendelsen

Hvis du krever ny behandling av krav i straffeprosessloven § 3, må du oppgi:

- om anken gjelder hele avgjørelsen
- det resultat du krever
- de feilene du mener har skjedd
- den faktiske og rettslige begrunnelsen for at det foreligger feil
- bevisene som vil bli ført

Hvordan anker du?

Du kan sette fram ankeerklæringen skriftlig eller muntlig for den tingretten som har avsagt dommen, eller for påtalemyndigheten (for eksempel statsadvokaten eller politiet). Hvis du er varetektsfengslet, kan du også sette fram anken for tilsatte i fengselet.

Forsvareren eller en annen advokat kan gi råd om hvorvidt du bør anke, og eventuelt hjelpe deg med å skrive anken. Du kan også få hjelp til å skrive anken hos tingretten, hos påtalemyndigheten eller hos tilsatte i fengselet. I alle tilfelle må du selv underskrive anken.

V a r d u i k k e t i l s t e d e u n d e r h o v e d f o r h a n d l i n g e n ?

Hvis du er domfelt uten å ha vært til stede under hovedforhandlingen, kan du be om at saken blir behandlet på nytt. For å kunne få ny behandling på grunn av møtefravær må du gjøre det sannsynlig at du hadde gyldig

fravær, og at du ikke kan bebreides for at du ikke meldte fra i tide. Du må sette fram kravet for tingretten eller påtalemyndigheten innen to uker fra dommer er forkynt.

Tidspunktet for soning

Dersom du er idømt fengselsstraff og har særlige ønsker om tidspunktet for soningen av denne, må du henvende deg til Kriminalomsorgen. Du vil få pålegg av Kriminalomsorgen om å møte til fastsatt tid og sted for soning av fengselsstraffen.

Soning i eget hjem

Dersom du har fått en dom på under fire måneder ubetinget fengselsstraff, kan du allerede nå søke Kriminalomsorgen om å få sone den i eget hjem med elektronisk kontroll (fotlenke) (straffegjennomføringsloven § 16.2).

Kriminalomsorgen vurderer om du oppfyller kravene for en slik soningsform.

Soning i institusjon

Dersom du har fått en dom på under ett år ubetinget fengselsstraff kan du allerede nå søke Kriminalomsorgen om å få sone den i en institusjon for behandling av avhengighet eller psykiske lidelser, spesielle former for omsorg eller attføring (straffegjennomføringsloven § 12). Kriminalomsorgen vurderer om du oppfyller kravene for en slik soningsform.

Betinget fengselsstraff

Dersom du er idømt betinget fengselsstraff, betyr det at soningen er utsatt i en prøvetid. Grunnvilkåret ved betinget dom er at du ikke begår noen ny straffbar handling i prøvetiden. Det kan være fastsatt andre vilkår i dommen. Hvis du begår en straffbar handling i prøvetiden, kan retten gi en samlet dom for begge handlingene eller særskilt dom for den nye handlingen. Hvis du bryter fastsatte vilkår, kan retten bestemme at fengselsstraffen helt eller delvis skal sones.

Samfunnsstraff

Dersom du er idømt samfunnsstraff, vil det si at du er pålagt å utføre samfunnsnyttig tjeneste, delta i program eller andre tiltak utarbeidet av Kriminalomsorgen i så mange timer som retten har bestemt. Samfunnsstraffen kan også inneholde forbud mot kontakt med bestemte personer. Kriminalomsorgen bestemmer når og hvordan straffen skal gjennomføres. Hvis du begår en ny straffbar handling før samfunnsstraffen er gjennomført, eller hvis du ikke utfører samfunnsstraffen, kan retten bestemme at du må sone i fengsel i stedet.

Ungdomsstraff

Dersom du er idømt ungdomsstraff, sendes saken til Konfliktrådet. Konfliktrådet vil innkalle til et stormøte der det skal utarbeides en ungdomsplan. Blir man ikke enige om en ungdomsplan, sendes saken tilbake til domstolen som avgjør om hele eller deler av den betingede straffen skal sones. Hvis du begår en ny straffbar handling før ungdomsstraffen er gjennomført, eller hvis du bryter vilkårene satt i ungdomsplanen, kan retten bestemme at du må sone i fengsel i stedet.

Bot

Hvis en bot ikke blir betalt til fastsatt tid, vil den bli innkrevet av Statens Innkrevingsentral ved trekk i lønn eller annen tvangsinnkreving. Lykkes ikke det, må du sone i fengsel.

Nærmere informasjon om ulike soningsformer og vilkårene for dette finnes på www.kriminalomsorgen.no.